

RÅDET FÖR BEDÖMNING AV LAGSTIFTNINGEN – ÅRSÖVERSIKT 2019

STATSRÅDETS KANSLIS PUBLIKATIONER 2020:5

vnk.fi/sv

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Statsrådets kansli publikationer 2020:5

Rådet för bedömning av lagstiftningen – årsöversikt 2019

RÅDET FÖR BEDÖMNING
AV LAGSTIFTNINGEN

Statsrådets kansli

ISBN PDF: 978-952-287-937-0

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2020

Presentationsblad

Utgivare	Statsrådets kansli	April 2020	
Författare	Statsrådets kansli		
Publikationens titel	Rådet för bedömning av lagstiftningen – årsöversikt 2019		
Publikationsseriens namn och nummer	Statsrådets kanslis publikationer 2020:5		
ISBN PDF	978-952-287-937-0	ISSN PDF	2490-1164
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-937-0		
Sidantal	37	Språk	svenska
Nyckelord	rådet för bedömning av lagstiftningen, konsekvensbedömning, regeringens propositioner		
Referat	<p>Rådet för bedömning av lagstiftningen har funnits sedan 2016 och har nu en etablerad ställning som en del av lagberedningsprocessen. I mars 2019 inrättades rådet för bedömning av lagstiftningen för dess andra mandatperiod för åren 2019-2022.</p> <p>Rådets viktigaste uppgift är att ge utlåtanden om regeringens utkast till propositioner. År 2019 gav rådet för bedömning av lagstiftningen mycket få utlåtanden, endast fem utlåtanden sammanlagt. Orsaken var att regeringen år 2019 överlämnade exceptionellt få regeringspropositioner och att regeringen byttes ut två gånger under året. Som en följd av detta fick rådet mera tid för internationell verksamhet. Rådet för bedömning av lagstiftningen var år 2019 ordförande för nätverket RegWatchEurope, vilket innebar mycket arbete särskilt för rådets ordförande och sekretariat.</p> <p>Rådet har fäst uppmärksamhet vid att behandlingen av de ekonomiska och samhällliga konsekvenserna ofta är bristfällig i regeringspropositionerna. Dessutom har rådet lyft fram brister i konsekvensbedömningar i samband med projekt för genomförande av EU-lagstiftning. I de utlåtanden som gavs 2019 låg fokus mer än tidigare på konsekvenserna för människan, till exempel på bedömningen av konsekvenserna för barn och för de grundläggande rättigheterna.</p> <p>I ett av rådets initiativ från 2019 föreslog rådet att Finland ska skapa ett system för efterhandskontroll. Förslaget godkändes för regeringsprogrammet och beredningen pågår.</p> <p>Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marin ska Rådet för bedömning av lagstiftningen få en starkare roll. Rådet har också bidragit till att öka verkkningsfullheten genom att utveckla rådets egna förfaranden. Våren 2019 blev Östra Finlands universitet klar med sin undersökning om verkkningsfullheten av verksamheten i Rådet för bedömning av lagstiftningen. Enligt undersökningens resultat har Rådet kunnat visa att dess verksamhet behövs vid utvecklandet av lagberedningen.</p>		
Förläggare	Statsrådets kansli		
Distribution/ beställningar	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: vnjulkaisumyynti.fi		

Kuvailulehti

Julkaisija	Valtioneuvoston kanslia		Huhtikuu 2020
Tekijät	Valtioneuvoston kanslia		
Julkaisun nimi	Lainsäädännön arviointineuvoston vuosikatsaus 2019		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Valtioneuvoston kanslian julkaisu 2020:5		
ISBN PDF	978-952-287-937-0	ISSN PDF	2490-1164
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-937-0		
Sivumäärä	37	Kieli	ruotsi
Asiasanat	lainsäädännön arviointineuvosto, vaikutusten arvioinnit, hallituksen esitykset		
Tiivistelmä	<p>Lainsäädännön arviointineuvosto on toiminut vuodesta 2016, ja se on vakiinnuttanut asemansa säännöllisenä osana lainvalmisteluprosessia. Valtioneuvosto asetti maaliskuussa 2019 lainsäädännön arviointineuvoston toiselle toimikaudelle vuosiksi 2019-2022.</p> <p>Arviointineuvoston keskeinen tehtävä on lausuntojen antaminen hallituksen esitysluonnoksista. Vuonna 2019 lainsäädännön arviointineuvosto antoi poikkeuksellisen vähän lausuntoja eli kaikkiaan 5 kappaletta. Tämä johtui siitä, että vuonna 2019 hallituksen esityksiä annettiin ennätyskellisen vähän ja hallitus vaihtui kaksi kertaa vuoden aikana. Tämä antoi tilaa neuvoston kansainväliselle toiminnalle. Lainsäädännön arviointineuvosto toimi vuonna 2019 kansainvälisen RegWatchEurope-verkoston puheenjohtajamaana, mikä työllisti etenkin arviointineuvoston puheenjohtajaa ja sihteeristöä.</p> <p>Lainsäädännön arviointineuvosto on kiinnittänyt huomiota etenkin taloudellisten ja yhteiskunnallisten vaikutusten puutteelliseen esittämiseen hallituksen esityksissä. Arviointineuvosto on nostanut esiin myös EU-lainvalmisteluhankkeiden vaikutusarvioiden puutteita. Vuonna 2019 lausunnoissa korostuivat aiempaa enemmän ihmisvaikutusten kuten lapsivaikutusten ja perusoikeusvaikutusten arviointi.</p> <p>Arviointineuvosto teki vuonna 2019 aloitteen jälkiarviointijärjestelmän luomiseksi Suomeen. Asia otettiin hallitusohjelmaan ja on valmisteilla.</p> <p>Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaan lainsäädännön arviointineuvoston roolia vahvistetaan. Arviointineuvosto on myös itse vahvistanut vaikuttavuuttaan omaa työskentelyään kehittämällä. Keväällä 2019 valmistui Itä-Suomen yliopiston tutkimus lainsäädännön arviointineuvoston toiminnan vaikuttavuudesta. Tutkimuksen mukaan arviointineuvosto on osoittanut tarpeellisuutensa lainvalmistelun kehittämisessä.</p>		
Kustantaja	Valtioneuvoston kanslia		
Julkaisun jakaja/ myynti	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi		

Innehåll

Förord	7
1 Rådet för bedömning av lagstiftningen	9
1.1 Rådets uppgifter och sammansättning.....	9
1.2 Utlåtanden om regeringens utkast till propositioner.....	11
2 Det lagstiftningspolitiska landskapet	12
2.1 Lagstiftningspolitikens utveckling.....	12
2.2 Faktorer som påverkar rådets arbete.....	17
3 Verksamheten 2019	19
3.1 Utlåtanden.....	19
3.2 Initiativ och projekt.....	23
3.3 Kommunikation och interaktion på nationell nivå	25
3.4 Internationell verksamhet	26
4 Verksamhetens resultat, effekt och riskfaktorer	28
4.1 Arbetsinsatser och kostnader.....	28
4.2 Rådets egen utvärdering.....	28
5 Iakttagelser och åtgärder för utveckling av beredningen	30
6 Vad händer härnäst?	32
Bilaga: Möten och andra aktiviteter som rådet för bedömning av lagstiftningen, dess ordförande och sekretariatet har deltagit i samt föredrag som dessa har hållit	34

FÖRORD

Rådet för bedömning av lagstiftningen har arbetat i fyra år och är inne på sin andra treårsmandatperiod. Rådet inrättades med målet att förbättra lagberedningens kvalitet, i synnerhet genom att höja nivån på konsekvensbedömningarna. Ministerierna ansvarar alltså för utarbetandet av konsekvensbedömningarna i regeringspropositionerna. Rådets främsta verktyg för att förbättra kvaliteten på lagberedningen är rådets utlåtanden om propositionsutkasterna och de förbättringsförslag som ingår i utlåtandena.

Det finns skäl att bedöma effekterna av det arbete som rådet för bedömning av lagstiftningen utför. Det bör forskas i hur konsekvensbedömningarna av lagstiftningen har utvecklats och vilken betydelse det har med tanke på lagstiftningens kvalitet. Östra Finlands universitet utredde år 2018 effekterna av rådets arbete. Rådet önskar att effekterna av dess arbete bedöms av en utomstående aktör en gång per mandatperiod.

Av diskussioner har det framkommit att konsekvensbedömningarna har blivit mer transparenta; konsekvensbedömningarna innehåller inte längre enbart bedömningar som stöder föreslagna ändringar i lagstiftningen, utan även negativa effekter och bieffekter bedöms mer transparent än tidigare.

I och med att konsekvensbedömningarna och lagberedningen blivit allt mer transparenta har också den breda politiska debatten och medborgardebatten om planerad lagstiftning ökat, vilket även bidrar till en starkare demokrati.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har som kärnuppgift att ge utlåtanden om regeringens propositionsutkast. Enligt det mandat som fastslagits genom förordning har rådet även andra uppgifter. Rådets erfarenhet visar att konsekvensbedömningarna om lagstiftning med EU-bakgrund är synnerligen bristfälliga. Rådets utlåtanden verkar inte ha förbättrat situationen under fyra år. Av denna anledning inleder rådet i vår ett projekt för bedömning av EU-lagstiftning.

Hittills har rådet kunnat bedöma effekten av sin egen verksamhet på kvantitativ nivå genom att utreda hur många av rådets rekommendationer som har väckt en reaktion hos ministerierna på någon nivå. För att kunna bedöma verksamhetens effekt måste man dock även göra en kvalitativ bedömning av de ändringar som gjorts i utkasten till regeringens propositioner enligt rådets rekommendationer. Detta har man endast kunnat göra sporadiskt. En systematisk bedömning har inte varit möjlig på grund av att rådet inte haft tillräckliga resurser för detta.

I regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering konstateras det att rådet för bedömning av lagstiftningen ska ges en starkare roll. Rådet har stärkt och kommer att stärka sin verkningsfullhet genom att utveckla sitt arbete. Nu har såväl rådet för bedömning av lagstiftningen som de politiska aktörerna och lagberedarna fyra års erfarenheter att falla tillbaka på i strävan efter att uppfylla det mål som anges i regeringsprogrammet.

Helsingfors den 21 februari 2020

Leila Kostiainen
ordförande

1 Rådet för bedömning av lagstiftningen

1.1 Rådets uppgifter och sammansättning

Statsrådets förordning om rådet för bedömning av lagstiftningen (1735/2015) trädde i kraft i början av februari 2016. Rådet har till uppgift att bedöma konsekvensbedömningarna i utkastet till regeringens propositioner. Rådet arbetar självständigt och har en oberoende roll. Administrativt sett finns rådet i anslutning till statsrådets kansli.

Enligt förordningen ska rådet för bedömning av lagstiftningen

1. ge utlåtanden om konsekvensbedömningarna i utkastet till regeringens propositioner
2. ge utlåtanden även om konsekvensbedömningarna i utkastet till andra författningar
3. lägga fram initiativ för att förbättra kvaliteten på lagberedningen, i synnerhet konsekvensbedömningarnas kvalitet och bedömningsverksamheten
4. utvärdera huruvida konsekvenserna av lagstiftningen har realiserats som förutsett
5. följa utvecklingen av kvaliteten på konsekvensbedömningarna och utvärdera effekterna av sin verksamhet
6. årligen lämna statsrådets kansli en översikt över sin verksamhet.

Rådet har en ordförande, två vice ordförande och högst sex andra medlemmar.¹ Statsrådet förordnar rådets ordförande och övriga medlemmar för tre år åt gången. I rådet ska det finnas sakkunskap om både lagberedningen och de olika konsekvenskategorierna. Rådet väljer två vice ordförande bland sina medlemmar. Statsrådets kansli utnämner rådets sekreterare och eventuella permanenta sakkunniga. Rådet har två heltidsanställda sekreterare, och de finns på sessionsenheten vid statsrådets kansli.

¹ I den motiveringspromemoria som gällde statsrådets förordning (av den 21 december 2015) redogörs närmare för rådets uppgifter, sammansättning och utnämning.

Bild 1. Rådet för bedömning av lagstiftningen och dess sekretariat 2019

Statsrådets allmänna sammanträde utnämnde ordföranden och medlemmarna i rådet för bedömning av lagstiftningen för den första mandatperioden 15.4.2016–14.4.2019, och rådet inledde sin verksamhet i april 2016. Från början av 2017 har rådets ordförande varit juris kandidat Leila Kostiainen.

Statsrådet tillsatte den 21 mars 2019 rådet för bedömning av lagstiftningen för dess andra verksamhetsperiod 15.4.2019–14.4.2022. Leila Kostiainen fortsätter som ordförande för rådet. Vice ordförande är generalsekreterare Leena Linnainmaa och professor Jyrki Tala. De övriga medlemmarna består av äldre rådgivare Bo Harald, professor Mika Maliranta, professor Eva Liljebloom och professor Ulla Liukkunen. Regeringsrådet Arno Liukko har av statsrådets kansli utnämnts till permanent sakkunnig i rådet. Bedömningsrådet Meri Virolainen har varit sekreterare för rådet ända sedan rådet inledde sin verksamhet. Andra sekreterare år 2019 var från januari till utgången av juni bedömningsrådet Kati Rantala och från och med juli bedömningsrådet Kaijus Ervasti. Hösten 2019 arbetade politics student Mikko Hämäläinen som praktikant i rådets sekretariat.

1.2 Utlåtanden om regeringens utkast till propositioner

Rådets främsta uppgift är att ge utlåtanden om regeringens utkast till propositioner. Rådet bedömer propositionsutkastet först efter remissbehandlingen innan ärendet förs till statsrådet för avgörande. Rådet väljer självständigt vilka propositionsutkast som ska bedömas. Vid urvalet utnyttjas bland annat regeringens lagstiftningsprogram, lagstiftningsplanerna och de lagstiftningsprojekt som kanslichefsmötet har föreslagit. Både propositionsutkastens ekonomiska och samhällliga betydelse vägs in. Vidare strävar man efter att de olika ministerierna ska vara representerade och att urvalet ska vara slumpmässigt. Rådet fokuserar vanligtvis på större lagstiftningsprojekt än genomsnittet. Det kan t.ex. handla om ett av regeringens spetsprojekt eller något annat projekt som är av stor samhälllig betydelse. Rådet strävar emellertid efter att ge utlåtanden om propositionsutkast av olika omfattning, dvs. att också bedöma mindre projekt.

Rådet för bedömning av lagstiftningen ger utlåtanden om hur konsekvenserna av lagförslagen har bedömts. Rådets utlåtanden bygger på ett helhetsperspektiv där propositionens ekonomiska konsekvenser, konsekvenser för myndigheterna och miljön samt samhällliga konsekvenser beaktas. De samhällliga konsekvenserna innefattar t.ex. konsekvenser för rättsskyddet, jämställdheten mellan könen eller tjänsternas tillgänglighet. Rådet fäster vikt vid lagstiftningsprojektets konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Därtill går rådet också igenom de övriga motiveringsavsnitten i lagförslagen, t.ex. bedömningen av nuläget, de viktigaste förslagen, alternativa lösningar och genomförandeplanen. Rådet bedömer hur högklassigt propositionsutkastet har beretts och hur konsekvent det är. De kriterier som rådet använder är förenliga med de rekommendationer som organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling OECD har gett.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har i sina utlåtanden upprepade gånger fäst vikt vid bristfälliga konsekvensbedömningar, bristfälliga beskrivningar av målsättningar och alternativ samt ändamålsenligt hörande. Rådet utför sin bedömning i slutskedet av lagberedningsprocessen. Rådet deltar inte i beredningen av utkastet till proposition. Inte heller är det rådets uppgift att ta ställning till utkastets grundlagsenlighet.

Rådets utlåtanden är offentliga och de publiceras på statsrådets kanslis webbplats (<http://vnk.fi/arviointineuvosto>). På rådets webbplats publiceras också ett pressmeddelande om utlåtandena. Dessutom har det informerats om de publicerade utlåtandena på Twitter. På webbplatsen finns det en förteckning över de utkast till regeringspropositioner som har valts ut för bedömning.

Rådets utlåtanden har regelbundet kommenterats i medierna. I forskning och debatter som gäller lagstiftningens kvalitet och konsekvensbedömningarna hänvisas det regelmässigt till rådets utlåtanden. Den offentliga debatten i de sociala medierna är också i allmänhet livlig efter att utlåtandena har publicerats.

2 Det lagstiftningspolitiska landskapet

2.1 Lagstiftningspolitikens utveckling

År 2019 överlämnades 109 **regeringspropositioner** till riksdagen. Av bild 2 framgår att ett exceptionellt lågt antal regeringspropositioner överlämnades till riksdagen år 2019. Det är vanligt att färre propositioner än normalt lämnas under de första åren efter riksdagsvalet och att flest propositioner lämnas under det sista året av valperioden. År 2019 var emellertid antalet överlämnade propositioner exceptionellt lågt även med beaktande av denna rytm. Färre propositioner än år 2019 lämnades senast för drygt sextio år sedan, år 1958, då antalet överlämnade propositioner var 75.

Det låga antalet propositioner år 2019 beror på att Sipiläs regering lämnade in sin avskedsansökan i början av mars och blev en interimregering. Regeringen Rinne utnämndes först i juni. I december utnämndes regeringen Marin, varvid det igen uppstod ett avbrott i överlämnandet av regeringspropositioner. Av denna anledning bedömde också rådet för bedömning av lagstiftningen färre propositionsutkast än tidigare år 2019. Som helhet kan man också se att antalet regeringspropositioner som årligen överlämnas till riksdagen har varierat betydligt mer under de senaste tio åren jämfört med de föregående tio åren. Tidigare överlämnades regeringspropositioner i jämnare takt oberoende av regeringsbyten.

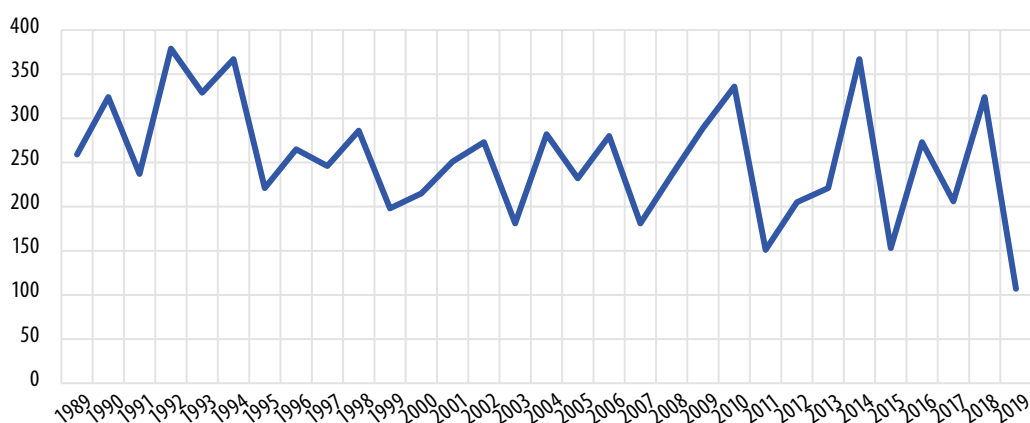

Bild 2. Regeringspropositioner 1992–2019

År 2019 trädde de nya **anvisningarna för utarbetande av regeringspropositioner** i kraft. Tidigare har anvisningarna getts i form av ett principbeslut av statsrådet, men nu godkändes de i samband med kanslichefsmötet (20.5.2019).² Anvisningarnas innehåll är betydligt snävare än tidigare. De nya anvisningarna innehåller strukturmallar för olika regeringspropositioner: 1) grundläggande struktur för en proposition, 2) EU-relaterad proposition, 3) fördragsproposition, 4) fördrags- och EU-relaterad proposition, 5) kompletterande proposition. Följande ändringar har gjorts i anvisningarna för utarbetande av regeringspropositioner:

- Anvisningarna för utarbetande av regeringspropositioner har fått en ny struktur. Den tidigare indelningen i allmän motivering och detaljmotivering används inte i de nya anvisningarna, och "Specialmotivering" utgör ett separat avsnitt under huvudavsnittet "Motivering". Inledningen har ersatts med avsnittet "Bakgrund och beredning". Med andra ord finns beskrivningen av hur propositionen har beretts numera i början av propositionen. De tidigare anvisningarna innehöll avsnitten "Målsättning och de viktigaste förslagen" samt "Propositionens konsekvenser". I de nya anvisningarna utgör målsättningarna ett separat avsnitt, medan "förslagen och deras konsekvenser" har slagits samman till ett avsnitt. I det nya avsnittet "Alternativa handlingsvägar" behandlas olika alternativ och deras konsekvenser samt lagstiftningen i andra länder. Avsnittet har placerats först efter avsnittet om förslagen och deras konsekvenser. Ett nytt avsnitt i anvisningarna är "Remissvar". Tidigare behandlades remissyttrandena under rubriken Beredningen av propositionen, men numera behandlas remissyttrandena och beredningen i separata avsnitt. Helt nya avsnitt är "Bestämmelser på lägre nivå än lag" och "Verkställighet och uppföljning".
- Under flera punkter, bl.a. beskrivningen av konsekvenserna, betonas att texten ska vara koncis.
- Det finns inte längre anledning att i samband med beskrivningen av nuläget redogöra för hur gällande lagstiftning har uppstått och utvecklats. Någon beskrivning av "det samhälleliga läget" förutsätts inte heller direkt ingå i beskrivningen av nuläget, endast en beskrivning av lagstiftningen och tillämpningspraxis. Däremot ska man beskriva problem och missförhållanden och presentera undersökningsdata som anknyter till ärendet.

2 2004 års anvisningar för utarbetande av regeringspropositioner och 2007 års anvisningar om konsekvensbedömning av lagförslag ingick inte längre i statsminister Sipiläs regerings lista över gällande principbeslut. Deras giltighet som politiska beslut upphörde således 2015. Se <https://valtioneuvosto.fi/maatokset/periaatepaatokset/voimassa-olevat>. Det kan i viss mån anses vara exceptionellt att anvisningarna om statsförvaltningens viktigaste dokument, dvs. regeringspropositionen, endast behöver godkännas av kanslichefsmötet. I 47 § i grundlagen föreskrivs om riksdagens rätt att få information. Där konstateras att "riksdagen har rätt att av statsrådet få de upplysningar som behövs för behandlingen av ett ärende. Den minister som saken gäller ska se till att utskottet eller andra riksdagsorgan utan dröjsmål får handlingar och andra upplysningar som de behöver och som finns hos myndigheterna." Det finns ingen annan normativ reglering av regeringspropositionernas innehåll.

- Tidigare presenterades målsättningarna och tillvägagångssätten i samma sammanhang. Enligt de nya anvisningarna ska tillvägagångssätten presenteras i samband med förslagen.
- I bedömningen av propositionens konsekvenser betonas konsekvenserna för de grundläggande och mänskliga rättigheterna mer än tidigare.
- En fördrags- och EU-relaterad proposition ska i regel inte innehålla något målsättningsavsnitt. I anvisningarna om EU-relaterade propositioner konstateras följande: "I avsnittet presenteras EU-rättsaktens (direktivets eller förordningens) målsättning och huvudsakliga innehåll, vid behov enligt ärendegrupp och med mellanrubriker som beskriver innehållet. Av målsättningen framgår i allmänhet också rättsaktens konsekvenser."

De nya anvisningarna för utarbetande av regeringspropositioner tillämpas fullt ut från början av 2020.

Justitieministeriet publicerade under sommaren 2019 en **rapport av samarbetsgruppen för utveckling av lagberedningen**.³ Arbetsgruppen hade till uppgift att främja alternativa styrmetoder, förtydliga styrningen av lagstiftningspolitiken, stärka det internationella samarbetet, främja iakttagandet av ett gott lagberedningsförfarande samt spridningen av god praxis inom lagberedningen, fungera som diskussions- och informationsspridningskanal mellan tjänstemännen i utvecklingen av lagberedningen, följa iakttagandet av lagberedningshandböckerna och användningen av processschemat, främja införandet av ett system för efterhandskontroll på statsrådsnivå, delta i utvecklingen av utbildningsprogram om lagberedning och ordna evenemang med lagberedningsrelaterade teman för dem som bereder lagar.

Samarbetsgruppen poängterade att de *utlåtanden och utvecklingsförslag som rådet för bedömning av lagstiftningen lägger fram* utnyttjas vid ministerierna i större utsträckning än för det enskilda projekt som utlåtandet gäller. Arbetsgruppen diskuterade tidpunkten för rådets utlåtanden och det faktum att utlåtandena inte alltid har tagits i beaktande. Arbetsgruppen föreslog att växelverkan mellan beredarna och rådet kunde utvecklas när det gäller genomgången av responsen och utvecklingsförslaget.

Samarbetsgruppen föreslog att det *verktyg för beräkning av regelbördan* som utvecklats vid arbets- och näringsministeriet ska börja användas vid ministerierna som en del av bedömningen av konsekvenserna för företag. Därtill föreslog arbetsgruppen flera åtgärder för att utveckla *hörandet och samarbetet med intressentgrupper*, bl.a. att grunda en projektklinik för hörande, skapa en transparent lagberedning och införa indikatorer som

3 Justitieministeriets publikationer, betänkanden och utlåtanden 2019:29.

mäter hörandet. Justitiekanslern inledde våren 2018 en planmässig förhandsgranskning av regeringspropositioner. Arbetsgruppen har föreslagit att justitiekanslern ska sammanställa sina kommentarer i sin årsberättelse. Arbetsgruppen utredde vilka *lagberedningsresurser* det finns vid ministerierna och kom fram till att ministerierna inte reserverar tillräckligt med tid för lagberedning. När det gäller lagberedningskompetensen påfanns endast obetydliga brister.

Samarbetsgruppen ansåg att brådskande tidtabeller och beredningsprojekt som omspannar många områden har medfört utmaningar för planeringen av lagberedningen och resursfördelningen. Omsättningen bland lagberedarna har också varit stor, vilket har medfört ett större utbildningsbehov. Samarbetsgruppen föreslog att det bör tillsättas ett arbetsgruppsliknande organ som ges i uppgift att utveckla lagberedningsarbetets planmässighet och samordningen av arbetet.

Våren 2019 färdigställde den arbetsgrupp som statsrådets kansli tillsatt för att **utveckla lagberedningen inom statsrådet** sin rapport.⁴ Arbetsgruppen lägger fram fyra utvecklingsförslag i sin rapport:

Statsrådets gemensamma lagberedningsresurs: Statsrådets lagberedningsresurser utökas och statsministerns förutsättningar att leda lagberedningen inom statsrådet förbättras antingen genom att en gemensam lagberedningsresurs skapas vid statsrådets kansli eller genom att resurserna för ministeriernas lagberedningsprojekt stärks. Det nödvändiga tilläggsanslaget beräknas uppgå till 2–2,5 miljoner euro per år, dvs. 20–30 årsverken. Därtill borde samordningen av lagberedningsprojekten vid ministerierna utökas.

Lagstiftningsplanering i statsrådet: Ett lagstiftningsprogram för hela regeringsperioden och ett löpande lagstiftningsschema för 12 månader upprättas. Därtill sammanställs en separat projektplan för varje lagberedningsprojekt.

Stärkande av utbildningen och kompetensen i lagberedning: Utbildarnätverket för lagberedningsutbildning och ansvaret för att ordna utbildning utvidgas. Åtgärder vidtas för att sänka utbildningskostnaderna. Moduler som innefattar projektplanering och projektledning ska inkluderas i grundutbildningen i lagberedning, och möjligheterna till nätbase-erade studier ska utnyttjas. Samarbetet över ministeriegränserna utvecklas, och en verksamhet av kliniktyp skapas inom lagberedningen. För varje ny lagberedare utnämns en erfaren lagberedare som mentor.

⁴ Valtioneuvoston lainvalmistelun kehittäminen. Statsrådets kanslis publikationer 2019:17.

Ett digitalt skrivbord för lagberedare: Målet är att lagberedarna får tillgång till moderna digitala datamaterial och verktyg som utnyttjar automatik och artificiell intelligens och som stöder en högklassig lagberedning. Det datamaterial som redan i nuläget används i lagberedningen ska sammanföras till ett enda ställe (en datasjö), och ett samarbete mellan ministerierna i digitaliseringsfrågor införs.

I slutet av 2019 färdigställdes inom ramen för statsrådets gemensamma utrednings- och forskningsverksamhet (VNTEAS) en undersökning som Östra Finlands universitet genomfört i syfte att kartlägga **erfarenheterna och effekterna av arbetet för smidigare författningar**.⁵ Smidigare författningar var ett av regeringen Sipiläs spetsprojekt. Målet var att styrningen av författningspolitiken ska bli klarare, att regleringen ska bli lättare och att användningen av andra styrmedel som alternativ till författningar ska öka. Undersökningsrapporten visar att målet att utöka användningen av andra styrmedel inte har realiserats. I rapporten tas det egentligen inte ställning till de övriga centrala målen med projektet. Enligt rapporten var det för tidigt att bedöma vilka effekter lagstiftningsprojekten faktiskt har haft när det gäller att skapa smidigare författningar. Ett centralt resultat av spetsprojektet var enligt rapporten att medvetenheten om lagstiftningens negativa effekter har ökat. Långsiktigt arbete ansågs vara viktigt i utvecklingen av lagberedningen. Vidare efterlystes indikatorer för kvalitetsbedömning av lagberedningen och lagstiftningen.

På våren 2019 färdigställdes vid Östra Finlands universitet en **VNTEAS-undersökning om effekterna av det arbete som rådet för bedömning av lagstiftningen har gjort**.⁶ Enligt undersökningen förhåller sig lagberedarna positivt till rådets arbete. Lagberedarna önskade emellertid få rådets utlåtande i ett tidigare skede i lagberedningsprocessen. Rådet ansågs behövas uttryckligen för att utveckla konsekvensbedömningarnas kvalitet. I undersökningen har man de facto kommit fram till slutsatsen att rådet har bevisat sig ha en nödvändig roll i utvecklingen av lagberedningen. Sex utvecklingsåtgärder föreslogs i undersökningsprojektet: 1) Rådet bör få en starkare roll som rådgivare, 2) rådet bör samarbeta mer aktivt med dem som ansvarar för författningsledningen vid ministerierna och med de politiska beslutsfattarna, 3) rådet bör ta en mer aktiv roll som initiativtagare för utveckling av lagberedningens kvalitet, 4) rådets uppgifter bör evalueras på nytt i relation till de resurser rådet har till sitt förfogande, 5) rådets resurser bör ses över, 6) rådets ställning bör regleras på lagnivå.

5 Keinänen, A. – Sinkkilä, K. – Lonka, H. – Tuominen, R. – Pajujoja, J. & Vauhkonen, V.: Säästösten sujuvoittamisen kokemukset ja vaikutukset: Sipilän hallituksen kärkihankkeen arviointi. Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 2019:55.

6 Keinänen, A. – Lonka, H. – Pajujoja, J. – Vartiainen, N. – Tuominen, R. – Halonen, M. & Koskela, T.: Lainsäädännön arviointineuvoston toiminnan vaikuttavuuden arviointi. Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 2019:12.

I **regeringsprogrammet** för statsminister Sanna Marins regering (statsrådets publikationer 2019:31) nämns utvecklingen av lagberedningen i många olika sammanhang, och dessutom nämns särskilt att ställningen för rådet för bedömning av lagstiftning kommer att stärkas. I början av regeringsprogrammet (1.1) ges ett löfte om en faktabaserad politik: "En högklassig lagberedning är viktig med tanke på den politiska trovärdigheten och legitimiteten. Vi förbinder oss till en faktabaserad politik och till systematisk konsekvensbedömning i all lagberedning. Vi fördjupar samarbetet med forskarsamhället."

Vidare nämns det i regeringsprogrammet (3.1) att *bedömning av klimatpåverkan* ska inkluderas i den normala lagberedningen. Regeringen (3.3) ser till att *de språkliga rättigheterna* tillgodoses i myndigheternas verksamhet, inom förvaltningen och vid lagberedningen. I regeringsprogrammet betonas även *konsekvenserna för de grundläggande och de mänskliga rättigheterna*: "Lagberedarnas kunskaper om de grundläggande och de mänskliga rättigheterna ska stärkas på ett målmedvetet sätt. Det stöd som överskrider ministeriegränserna ska ökas, så att det ska vara möjligt att bedöma lagarnas konsekvenser också för människors försörjning, miljön, jämställdheten, de mänskliga rättigheterna och företagets verksamhetsförutsättningar på ett djupgående sätt. Grundlagens ställning och den oberoende grundlagstolkningen respekteras och stärks, samtidigt som bedömningen av lagförslagets grundlagsenlighet och konsekvenser effektiviseras och utvidgas."

I regeringsprogrammet (3.3) konstateras att *ställningen för rådet för bedömning av lagstiftningen* kommer att stärkas samtidigt som det i Finland utvecklas ett system på statsrådsnivå för efterhandskontroll av lagstiftningen, vars beredningsarbete inleds så snart som möjligt. Dessutom kommer ett omfattande handlingsprogram för bättre lagstiftning att utarbetas.

Som helhet skiljde sig det lagstiftningspolitiska landskapet år 2019 något från året innan, inte minst med anledning av regeringsbytet. I många sammanhang konstaterades det också att rådet för bedömning av lagstiftningen behövs och att dess verksamhet behöver utvecklas.

2.2 Faktorer som påverkar rådets arbete

Det lagstiftningspolitiska landskapets utveckling påverkar rådets arbete. Ett typiskt drag i dagens politik är att *antalet regeringspropositioner varierar kraftigt från år till år*, vilket även återspeglar sig i rådets arbete. Eftersom få propositioner överlämnas under det första året av regeringsperioden innebär det också att få propositioner behöver bedömas av rådet. På motsvarande sätt överlämnas många propositioner mot slutet av regeringsperioden, varvid behovet av bedömningar ökar och därmed även rådets arbetsmängd.

Olika *projekt för utveckling av lagstiftningen* bidrar till att förbättra lagberedningens kvalitet och stöder därmed även rådets arbete. Visserligen har denna typ av projekt pågått oavbrutet redan 25 år, och lagberedningskulturen förändras långsamt. Lagberedningen präglas i nuläget av alltför strama tidtabeller. Det reserveras inte tillräckligt mycket tid för rådets bedömning av propositionsutkastet och eventuella påföljande korrigeringsåtgärder. Detta försvagar effekten av det arbete som rådet gör för bedömning av lagstiftningen utför. Det är också svårt för rådet att planera och få en rytm i sitt arbete, eftersom det ganska ofta händer att tidtabellerna för lagberedningsprojekten förändras avsevärt mitt under beredningsarbetet.

De nya anvisningarna för utarbetandet av regeringspropositioner skapar en ny grund för bedömningsarbetet. De nya anvisningarna är ganska snäva, och i motsats till den tidigare handboken innehåller de inte längre flera principer och utgångslägen för god lagberedning. I anvisningarna betonas också att informationen ska presenteras koncist. Konsekvenserna av lagstiftningen presenteras inte heller längre som ett separat avsnitt i regeringspropositionen utan de beskrivs i samma avsnitt som förslagen.

Rådet beaktar givetvis alltjämt förutom anvisningarna för utarbetandet av regeringspropositioner även *principerna för god lagberedning* i sin bedömning, trots att de inte längre nämns i samma omfattning som tidigare i anvisningarna. Konsekvenserna för de grundläggande och de mänskliga rättigheterna framhävs mer än tidigare i rådets bedömningsarbete. Även klimatkonsekvenserna får en allt viktigare ställning i konsekvensbedömningarna och rådets arbete.

Regeringsprogrammet fäster vikt vid *lagstiftningens planmässighet*. Lagstiftningsprogrammet och lagstiftningsplanerna för regeringsperioden borde förbättra schemalagningen av lagstiftningsarbetet. Rådets arbete försvåras i viss mån av att projekten rätt ofta fördröjs jämfört med de tidtabeller som ursprungligen uppgetts. Dessutom överlämnas ofta flera regeringspropositioner mer eller mindre samtidigt, vilket gör det svårt att skapa en jämn, planmässig arbetsrytm.

Arbetet med att stärka ställningen för rådet för bedömning av lagstiftningen, vilket nämns i regeringsprogrammet, inleds sannolikt under år 2020. Statsrådets kansli tillsätter sannolikt en arbetsgrupp med uppgiften att diskutera rådets ställning och resurser. Detta kan påverka rådets verksamhet i hög grad.

3 Verksamheten 2019

3.1 Utlåtanden

Utgångspunkter för bedömningen

När rådet för bedömning av lagstiftningen tar upp en proposition till behandling under rättas omedelbart det ansvariga ministeriet, som ombeds sända ett så färdigt propositionsutkast som möjligt till rådet. Rådet tar alltså emot propositionen för utlåtande i slutskedet strax innan ett beslut ska fattas i ärendet. Rådet uttalar sig således inte om ärendet ännu under den regelrätta remissbehandlingen. För rådets arbete ska reserveras en behandlingstid på cirka fyra veckor, och behandlingstiden börjar när propositionsutkast har anlänt till registratorskontoret. Vidare bör ministeriet reservera tid för eventuella korrigeringar efter att utlåtandet getts. Utlåtandet offentliggörs när det har godkänts i rådet.

Under 2019 gav rådet för bedömning av lagstiftningen ett utlåtande om sammanlagt fem regeringspropositioner. Därmed hade rådet möjlighet att fokusera också på internationell verksamhet. Rådet för bedömning av lagstiftningen var år 2019 ordförandeland för det internationella RegWatchEurope-nätverket, vilket sysselsatte framför allt rådets ordförande och sekretariat.

Rådet börjar i allmänhet sätta sig in i det sakkomplex som propositionen gäller redan innan det propositionsutkast som ska bedömas anländer från ministeriet. På så sätt löper behandlingen av ärendet snabbare. Mediantiden för behandlingen av ett propositionsutkast i rådet var 9 arbetsdagar år 2019.

Rådet för bedömning av lagstiftningen införde våren 2018 standarduttalanden, som beskriver rådets uppfattning om propositionsutkastets kvalitet. I standarduttalandena hänvisas till anvisningarna om konsekvensbedömning av lagförslag (justitieministeriet 2007).⁷

Till varje utlåtande fogas ett av följande uttalanden:

1. Rådet anser att utkastet till regeringens proposition uppfyller kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning av lagförslag. Rådet föreslår endast några få tillägg till utkastet till regeringens proposition.
2. Rådet anser att utkastet till regeringens proposition i huvudsak motsvarar anvisningarna om konsekvensbedömning av lagförslag. Rådet rekommenderar att regeringens proposition kompletteras i överensstämmelse med rådets utlåtande innan propositionen lämnas till riksdagen.
3. Rådet anser att utkastet till regeringens proposition delvis följer anvisningarna om konsekvensbedömning av lagförslag. Rådet rekommenderar att utkastet till proposition korrigeras i överensstämmelse med rådets utlåtande innan regeringens proposition lämnas till riksdagen.
4. Rådet anser att utkastet till regeringens proposition är bristfälligt med tanke på kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning av lagförslag. Utkastet till proposition bör korrigeras i överensstämmelse med rådets utlåtande innan regeringens proposition lämnas till riksdagen.
5. Rådet anser att det finns betydande brister i utkastet till regeringens proposition. Utifrån utkastet till proposition är det troligtvis inte möjligt att bilda sig en tillräcklig och motiverad uppfattning om förslaget och inte heller om dess ekonomiska och samhällseliga konsekvenser. Om bristerna inte korrigeras finns det skäl att allvarligt överväga huruvida propositionen kan lämnas till riksdagen för behandling.

Rådet för bedömning av lagstiftningen tar endast ställning till hur lagförslagen har beretts och hur konsekvenserna av lagförslagen har bedömts. Rådet tar däremot inte ställning till lagförslagets innehåll.

⁷ Anvisningarna har godkänts år 2007 som ett principbeslut av statsrådet.

Bedömningarna 2019

Regeringspropositionernas kvalitet varierar i hög grad. Av de fem propositionsutkast som bedömdes år 2019 kom varje utkast på olika nivå i bedömningsskalan. Med andra ord användes hela skalan från ett till fem. Ett av de utkast till regeringens proposition som rådet bedömde år 2019, regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om småbarnspedagogik och lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (RP 34/2019), **uppfyllde kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning av lagförslag och fick därmed det bästa uttalandet av rådet.** De utlåtanden som rådet för bedömning av lagstiftningen har gett om utkasten till regeringens propositioner, inklusive bedömningsresultaten, har sammanställts i tabell 1.

Tabell 1. Utlåtanden av rådet för bedömning av lagstiftningen år 2019, inklusive bedömningsresultat.

Regeringsproposition	Ministerium	RP sidantal	Bedömningsresultat
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av barnskyddslagen och ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av barnskyddslagen (RP 71/2019)	SHM	27	5
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om småbarnspedagogik och lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (RP 34/2019)	UKM	36	1
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 142 och 144 § i kommunallagen och lagen om överföring av små fristående områden från en kommun till en annan (RP 61/2019)	FM	32	4
Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om slopande av de skyldigheter och de nedsättningar av förmåner som ingår i aktiveringsmodellen (RP 80/2019)	SHM	30	3
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre	SHM	107	2

År 2019 framhövdes bedömningen av *konsekvenserna för invånarna* mer än tidigare, såsom konsekvenserna för barn och konsekvenserna för de grundläggande fri- och rättigheterna. En undersökning om rådets bedömningar av konsekvenser för invånarna färdigställdes år 2019.⁸ Undersökningen omfattade rådets samtliga utlåtanden under 2018. Undersökningen visade att rådet hade bedömt konsekvenserna för invånarna i fyra femtedelar av sina utlåtanden (n=24). Rådet hade huvudsakligen fokuserat på konsekvenserna för invånarnas hälsa och välbefinnande. I allmänhet bedömdes konsekvenserna för invånarna ur ekonomiskt perspektiv. Däremot nämndes konsekvenser för barn eller språkliga konsekvenser i 2018 års utlåtanden endast ett fåtal gånger, och detsamma gällde konsekvenser

⁸ Kouvalainen, Jaana: Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset. Dokumenttianalyysi lainsäädännön arviointineuvoston lausunnoista. Pro gradu-avhandling. Fakulteten för hälsovetenskaper. Östra Finlands universitet. Oktober 2019.

för jämställdhet mellan könen. Enligt undersökningen innehåller rådets utlåtanden sällan en mångsidig bedömning av konsekvenserna för invånarna. Det att konsekvenserna för invånarna lyftes fram i utlåtandena under 2019 är dock en förändring från tidigare.

Lagberedningen har kännetecknats av samma typer av bristfälligheter från år till år. Rådet för bedömning av lagstiftningen har i bedömningarna av regeringens propositioner i regel fäst vikt vid framför allt bristfälliga presentationer av *ekonomiska och samhällsliga konsekvenser*. Rådet har ofta påpekat att lagberedarna i bedömningen av propositionens ekonomiska konsekvenser inte har angett de ekonomiska konsekvensernas belopp i euro, storleksklass eller variationsbredd. Rådet har också lyft fram brister i konsekvensbedömningar av EU-lagberedningsprojekt.

Bedömningen av *konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna* har uppvisat vissa brister. I propositionsutkasterna bedöms de grundläggande och mänskliga rättigheterna ofta enbart på lagstiftningsnivå och inte med tanke på hur de grundläggande rättigheterna tillgodoses i samhället eller hur reformerna påverkar människornas och företagens vardag.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har ofta kritiserat lagstiftningsprojekten för att de inte innehållit någon *måluppställning* eller för att måluppställningen presenterats bristfälligt. Beskrivningarna av nuläget, målsättningarna, tillvägagångssätten och konsekvenserna i regeringspropositionerna bildar sällan en konsekvent och koherent helhet. I vissa fall hänvisas det i de avsnitt som redogör för propositionens målsättningar endast till regeringsprogrammet eller till andra politiska beslut, varvid den egentliga innehållsmässiga måluppställningen blir bristfällig. Det är svårt att bedöma lagstiftningens konsekvenser om inga ordentliga mål har satts upp för projektet.

Propositionsutkasterna innehåller rätt sällan en ordentlig *jämförelse och bedömning av alternativ*. En högklassig lagberedning innehåller en jämförelse mellan åtminstone 2–3 olika alternativ och deras konsekvenser, och besluten fattas utifrån denna jämförelse. Därtill ska forskningsdata utnyttjas i motiveringen till målsättningarna, tillvägagångssätten, alternativen och konsekvenserna i propositionerna. En del av de problem som lyfts fram kunde avhjälpas med en tämligen liten arbetsinsats och genom att man utvecklar arbetssätten. Vissa problem kräver dock en mer omfattande utveckling och omorganisering av lagberedningen.

Ibland har rådet också fäst vikt vid bristfälligt *hörande*. Olika intressentgrupper eller samhällsliga grupper har inte alltid hörts i tillräcklig omfattning i lagberedningen. Rådet anser att ett öppet och transparent hörande utgör en väsentlig del av god lagberedning.

3.2 Initiativ och projekt

System för efterhandskontroll av lagstiftningen

Rådet kan framställa initiativ i syfte att förbättra lagberedningens och konsekvensbedömningarnas kvalitet. I mars 2019 framställde rådet ett initiativ om att **bygga upp ett system för efterhandskontroll av lagstiftningen** i Finland. Målet med initiativet var att främja lagberedningens kvalitet både i allmänhet och i enskilda fall. Rådet anser det vara synnerligen tillfredsställande att initiativet lett till att regeringsprogrammet för både statsminister Antti Rinnes regering (statsrådets publikationer 2019:23) och statsminister Sanna Marins regering (statsrådets publikationer 2019:31) innehåller ett uttalande om att ett system för efterhandskontroll av lagstiftningen ska byggas upp på statsrådsnivå i Finland. Under statsrådets kanslis ledning genomförs under åren 2020–2021 också ett forskningsprojekt (VNTEAS) om nuläget för systemet för efterhandskontroll och systemets betydelse. Ett av bedömningsråden i rådets sekretariat arbetar i styrgruppen för projektet.

Med efterhandskontroll av lagstiftningen avses en bedömning av lagens konsekvenser, effekter och verkställighet. Det finns varken ett systematiskt förfarande för efterhandskontroll i Finland eller anvisningar för efterhandskontroll. Ministerierna beslutar självständigt om efterhandskontrollen. Efterhandskontroller görs på många olika sätt. Ministerierna kan göra dessa utvärderingar själva eller beställa dem från utomstående parter såsom universitet, forskningsinstitut och konsultföretag. I vissa fall innefattar utvärderingarna omfattande forskningsprojekt, i andra fall har lagstiftningen utvärderats av tjänstemän på relativt lätta grunder.

Systematisk efterhandskontroll bidrar till att förbättra lagberedningens och lagstiftningens kvalitet. Det gör det möjligt att upptäcka vilka lagstiftningslösningar som fungerar väl, avhjälpa brister, styra verkställigheten och öka lagstiftningens acceptabilitet. Dessutom blir det möjligt att samla in systematiska data, vilket bidrar till utvecklingen av lagberedningen och föregripande konsekvensbedömningar.

Systemet för efterhandskontroll kräver tilläggsresurser. Rådet anser emellertid att systemet på lång sikt kommer att leda till inbesparingar i och med att lagstiftningens konsekvenser och effekter, effektivitet, slagkraft och acceptabilitet förbättras. Systemet för efterhandskontroll bör styras centraliserat så att en enda aktör ansvarar för styrningen och ledningen av systemet i samarbete med ministerierna och stöder utarbetandet av efterhandskontroller. För att systemet ska fungera måste också det kunnande som efterhandskontrollerna kräver utökas vid ministerierna.

Rådet betonade i sin framställning att beredningen av ärendet och utarbetandet av bakgrundsutredningar bör inledas snarast möjligt och att systemet för efterhandskontroll bör tas upp i följande regerings program och lagstiftningsplan. På så sätt skapas kriterier för

vilka reformer som ska bedömas, hur efterhandskontrollerna ska utarbetas, vilka aktörer som ska producera dem, hur de ska finansieras och hur deras kvalitet ska kontrolleras.

Målet att mer systematiskt än tidigare utarbeta efterhandskontroller och att främja efterhandskontrollernas kvalitet överensstämmer med internationell praxis. OECD har rekommenderat att medlemsländerna ska ta in ett system för efterhandskontroll av lagstiftningen som ett permanent element i sitt lagstiftningssystem. Många länder har också infört systematiska efterhandskontroller av lagstiftningsprojekt. I en del länder har man skapat ett organ som har till uppgift att övervaka efterhandskontrollernas kvalitet.

Konsekvensbedömningar av EU-lagstiftning

Rådet har också berett ett projekt för **konsekvensbedömningar av EU-lagstiftning**. Rådet har upptäckt att konsekvensbedömningarna av propositionsutkast som baserar sig på EU:s regelverk i många fall har förblivit ytliga. Dessutom saknas det i propositionsutkasten väsentliga uppgifter som skulle göra det lättare att förstå EU-rättsakten som helhet. Likaså kan det i många propositioner förbli oklart om de lämnar rum för nationellt handlingsutrymme vid verkställigheten, och hur detta nationella handlingsutrymme ska användas. Det motiveras inte heller alltid varför det i propositionen föreslås en reglering som överskrider den miniminivå som förutsätts i EU-rättsakten, och uppgifter om hur andra länder planerar att verkställa rättsakten finns inte alltid till buds.

Som grund för projektet har rådet systematiskt gått igenom de konsekvensbedömningar som ingått i de U-skrivelser och kompletterande U-skrivelser som statsrådet har lämnat till riksdagen. U-skrivelserna sammanställs ofta snabbt, inom några veckor från det att kommissionen gett sitt förslag. Varje år överlämnas mellan femtio och drygt hundra skrivelser till riksdagen. Rådets sekretariat gick igenom samtliga 108 U-skrivelser som överlämnats under 2018. I U-skrivelserna redogörs vanligtvis för bestämmelsernas bakgrund, förslagets innehåll, rättsgrund och förhållande till subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen, förslagets konsekvenser, förhållandet till förpliktelserna om de grundläggande och mänskliga rättigheterna, beredningen av ärendet och statsrådets ståndpunkt. Det finns inga särskilda anvisningar om att förslagets konsekvenser bör presenteras för riksdagen. Rådet anser att behovet av särskilda anvisningar för konsekvensbedömningar av U-skrivelser bör övervägas.

Den beskrivning av bestämmelsernas bakgrund som ingår i U-skrivelserna begränsar sig ofta kraftigt till hur ärendet har beretts inom EU och hur beredningen har framskridit. Däremot redogör skrivelserna sällan tillräckligt ingående ur Finlands synvinkel för det egentliga samhällseliga fenomen eller problem som ska regleras eller dess omfattning. Cirka en tredjedel av U-skrivelserna innehöll inget separat avsnitt om målsättningar. I flera fall presenterades målsättningarna inte tillräckligt detaljerat. Detta kan anses vara problematiskt med tanke på riksdagens tillgång till information och beslutsfattandet.

I 80 procent av de U-skrivelser som lämnades under 2018 ingick en bedömning av hur den föreslagna lagstiftningen påverkar Finlands lagstiftning. I över 90 procent av skrivelserna hade de ekonomiska konsekvenserna av den föreslagna lagstiftningen bedömts på något sätt. Majoriteten av konsekvensbedömningarna tar fasta på konsekvenserna för statsfinanserna och företagen. Konsekvenserna för hushållen har inte bedömts i nämnvärd grad. Konsekvenserna för myndigheterna har bedömts i knappt hälften av skrivelserna och konsekvenserna för miljön i två tredjedelar av skrivelserna. I omkring hälften av skrivelserna har kommissionens konsekvensbedömningar presenterats, varvid projektets konsekvenser bedöms ur ett bredare perspektiv på EU-nivå.

Konsekvenserna för invånarna, såsom konsekvenser för jämställdheten mellan könen, sociala konsekvenser och konsekvenser för hälsan, konsekvenser för arbetslivet och sysselsättningsläget, säkerhetskonskvenser, konsekvenser för de mänskliga rättigheterna eller konsekvenser för barn och unga, bedöms ytterst sällan i skrivelserna. Konsekvenserna på finländsk nivå presenteras ofta med fokus på konsekvenserna för staten eller företagen, medan förslagets huvudsakliga syfte och dess konsekvenser däremot inte alltid beskrivs.

Utifrån granskningen av U-skrivelserna verkar det som om EU-lagberedningsprojektets konsekvenser inte har bedömts eller presenterats tillräckligt mångsidigt och ingående ur ett finländskt samhällsperspektiv. De målsättningar, tillvägagångssätt och konsekvenser som presenteras i U-skrivelserna bildar inte heller alltid en enhetlig och koherent helhet i skrivelserna. Rådet anser att U-skrivelsernas struktur och konsekvensbedömningen i skrivelserna bör utvecklas, inte minst för att underlätta riksdagens beslutsfattande.

3.3 Kommunikation och interaktion på nationell nivå

Rådet för bedömning av lagstiftningen har deltagit aktivt i samhället år 2019. Rådet **publicerar regelbundet sina utlåtanden och ett pressmeddelande om utlåtandena** på finska och svenska på rådets webbplats. Pressmeddelandena publiceras även på statsrådets twitterkonto. I december 2019 publicerades också ett pressmeddelande på engelska om ordförandebytet för RegWatchEurope.

Rådets sekretariat har också publicerat **kolumner** om lagstiftning och lagberedning på rådets webbplats. Sekretariatet har i sina kolumner behandlat bl.a. ovissheten kring föregripande konsekvensbedömning, konsekvensbedömningarna i statsrådets U-skrivelser, konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna samt författningarnas kvantitet och kvalitet.

Rådets ordförande Leila Kostiaainen har **deltagit aktivt i diskussionen om konsekvensbedömningarna och lagberedningen**. Ordförande Kostiaainen hade år 2019 exceptionellt

många möten med intressentgrupper och företrädare för de politiska partierna. Även sekretariatet höll presentationer om rådets verksamhet för många olika aktörer. I bilaga 1 redogörs för ordförandens och sekretariatets möten, presentationerna av rådets verksamhet och andra motsvarande evenemang.

Rådet och dess sekretariat **träffar företrädare för statsförvaltningen** regelbundet vid sammankomster, diskussionsmöten och seminarier. Rådet har också arrangerat direkta möten med ministerierna. Sekretariatet har hållit föredrag vid många kurser för lagberedare och presenterat rådets verksamhet för många olika aktörer.

Vid diskussioner och möten med företrädare för förvaltningen förs i typfallet fram de iakttagelser om lagberedningen och konsekvensbedömningarna som rådet har gjort på allmän nivå. Rådet har även i viss mån fått återkoppling på sin verksamhet. Man har också gått igenom de tekniska detaljerna i utlåtandeprocessen, och ministerierna har i sin tur beskrivit de processer som sammanhänger med beredningen av regeringens propositioner.

Utöver företrädare för förvaltningen **träffar rådet också andra intressentgrupper**, såsom riksdagen, sakkunniga och representanter för frivilligorganisationer och förmånsorganisationer. Även vid dessa diskussioner presenteras vanligen rådets verksamhet, och rådets uppfattning om lagberedningen förs fram. Inför vårens riksdagsval har man ofta diskuterat frågor som är viktiga ur rådets synvinkel, och efter valet har man diskuterat riktlinjerna i regeringsprogrammet.

De möten och diskussioner som rådet har deltagit i har stärkt uppfattningen om att rådets verksamhet och utlåtanden väcker intresse i många olika sektorer i samhället. Till exempel justitiekanslern har i ett utlåtande till riksdagens revisionsutskott betonat rådets betydelse och värdet av dess verksamhet.

Rådet har också träffat finländska ledamöter av Europaparlamentet. Vid dessa möten har man beskrivit den europeiska takorganisationen RegWatchEuropes verksamhet och diskuterat olika processer och konsekvensbedömningar i anslutning till EU-lagstiftningen.

3.4 Internationell verksamhet

År 2019 var rådet ordförande för RegWatchEurope, ett nätverk av europeiska tillsynsorgan för konsekvensanalyser. Den internationella verksamheten och ordförandeskapet har hållit framför allt rådets ordförande och sekretariat sysselsatta i hög grad. Rådet hade satt som mål för sitt ordförandeskap att utveckla nätverkets metodologiska samarbete med hjälp av olika workshoppar, satsa på påverkan på EU-nivå samt dra upp riktlinjer för utvidgandet av nätverket. Enligt rådets uppfattning har de uppställda målen uppnåtts väl.

Rådet organiserade under år 2019 **fyra workshoppar**, där såväl RWE:s medlemsorganisationer som inbjudna externa företrädare diskuterade sina verksamhetssätt, prioriteringar och utmaningar i konsekvensbedömningsarbetet. Teman för dessa workshoppar var konsekvenser av lagstiftning för små företag, bedömningsrådets utlåtandemodeller och verksamhetssätt, efterhandsbedömningar och den s.k. en in, en ut-principen, mindre reglering och granskning av lagstiftning som gäller hållbar utveckling.

RWE har strävat efter att främja konsekvensbedömningarna och bättre reglering i EU och dess medlemsländer. RWE har strävat efter att påverka EU:s organ framför allt genom **extern kommunikation och brev som skickats till centrala aktörer**. Leila Kostiainen har i egenskap av ordförande för nätverket träffat flera nyckelpersoner inom EU när det gäller målet att skapa en bättre lagstiftning.

Under Finlands ordförandeskap i rådet har man slagit fast medlemskriterier för RWE och kommit överens om hur nya medlemmar kan inkluderas i nätverket. Rådet har också aktivt bjudit in råd och organ utanför RWE till att delta i de workshoppar som RWE har arrangerat. RWE:s verksamhet har de facto väckt intresse i flera europeiska länder.

Rådet ordnade sammanlagt åtta **RWE-relaterade evenemang** i Helsingfors år 2019. Till dessa evenemang hörde RWE:s direktionsmöten 5–6.6 och 3–4.12, sekretariatets möten 26.3 och 4.9 samt workshopparna 26.3, 5.6, 3.9 och 3.12. Rådets ordförande Leila Kostiainen och rådets sekretariat har som företrädare för såväl rådet som RWE också deltagit i OECD-möten i Oslo 13–14.6 och i Paris 16–18.4 och 6–7.11.

Rådet deltog också i flera **internationella evenemang** utanför RWE-nätverket. Som exempel kan nämnas en konferens som arrangerades av kommissionens nämnd för lagstiftningskontroll, Regulatory Scrutiny Board (RSB), ett möte med rådets europeiska systerorgan 19–20.9, en konferens om bättre lagstiftning som organiserades av kommissionen 29.4 samt ett möte som nätverket för bättre lagstiftning höll i Berlin 5–6.12. Vid många evenemang ombads rådets ordförande bidra med ett anförande eller ett föredrag.

Under rådets ordförandeskap satsade man på att informera Europeiska kommissionen och Europaparlamentet samt flera internationella aktörer om RWE:s kärnbudskap och mest betydande rekommendationer. Utöver möten har brev skickats till bl.a. Europeiska kommissionens nya ordförande Ursula von der Leyen, kommissionär Maroš Šefčovič, som ansvarar för bättre lagstiftning, och ordföranden för Europeiska kommissionens nämnd för lagstiftningskontroll, Veronica Gaffey. Bland rekommendationerna kan nämnas att bibehålla bättre lagstiftning som ett centralt mål för kommissionen, höra intressentgrupperna tidigt och upprepade gånger, iaktta subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna samt stärka EU:s REFIT-program.

4 Verksamhetens resultat, effekt och riskfaktorer

4.1 Arbetsinsatser och kostnader

Rådet för bedömning av lagstiftningen sammanträdde år 2019 sammanlagt 13 gånger (17.1, 7.2, 7.3, 21.3, 10.4, 16.5, 7.6, 15.8, 5.9, 26.9, 24.10, 14.11 och 12.12). Deltagandegraden på rådets sammanträden var 92 procent bland medlemmarna i rådet, som inledde sin verksamhet i april 2019. Dessutom höll rådet möten genom skriftligt förfarande, där utkast till utlåtanden behandlades och godkändes. En betydande del av rådets arbete sker utanför mötena, då medlemmarna sätter sig in i utkasterna till utlåtanden och regeringens propositioner.

De utgifter som rådet ger upphov till är till största delen löneutgifter för rådets sekretariat. Dessutom uppkommer kostnader till följd av löneutgifterna och den övriga verksamheten, främst resekostnader i anslutning till det internationella samarbetet och servering under möten.

Medlemmarnas och den sakkunnigas årsarvode var tidigare 4 400 euro, vice ordförandenas årsarvode var 5 500 euro och ordförandens årsarvode var 8 800 euro. Rådets arvoden höjdes 1.10.2019. Efter höjningen är medlemmarnas och den sakkunnigas årsarvode 8 800 euro, vice ordförandenas årsarvode 11 000 euro och ordförandens årsarvode 17 600 euro.

4.2 Rådets egen utvärdering

Rådet för bedömning av lagstiftningen har under sina fyra första verksamhetsår befast sin ställning som en del av det finländska lagstiftningsmaskineriet. Rådet är enligt förordningen om rådet för bedömning av lagstiftningen ett självständigt och oberoende organ. Detta främjar verkningfullheten och acceptabiliteten av rådets utlåtanden. Enligt rådets

egen uppfattning och erfarenhet har dess självständiga och oberoende ställning uppskattats, och inga försök till att påverka innehållet i rådets utlåtanden har gjorts från politikers, förvaltningsföreträdares eller intressentgruppers sida.

Trots de knappa resurserna har rådet enligt egen uppfattning också klarat av att aktivt främja lagberedningens och konsekvensbedömningarnas kvalitet i beredningen av lagstiftning. Rådet anser att propositionsutkastens kvalitet har förbättrats under de senaste åren. Rådet har upptäckt flera problem i konsekvensbedömningarna och lyft fram dem i sina utlåtanden. Rådets verksamhet bidrar till att förbättra de enskilda lagförslagets kvalitet. Av större betydelse är ändå det faktum att rådets utlåtanden styr konsekvensbedömningarna i hela statsrådet.

Företrädare för rådet har hörts flera gånger i riksdagens utskott. Rådets verksamhet har bidragit till en livligare samhällsdebatt om konsekvensbedömningar och lagberedningens kvalitet. Rådets utlåtanden har fått stor uppmärksamhet och betydelse i de finländska medierna. Dessutom har rådet via sina initiativ bidragit till att förbättra lagberedningens och konsekvensbedömningarnas kvalitet.

På grund av de knappa personalresurserna är rådets verksamhet sårbar. Om någondera bedömningsrådet av någon anledning tillfälligt är frånvarande medför detta lätt störningar i verksamheten. Rådet anser att de resurser som finns till dess förfogande inte möjliggör någon betydande utvidgning av rådets verksamhet. Därför anser rådet för bedömning av lagstiftningen det vara positivt att man i regeringsprogrammet bestämt att rådets roll ska stärkas.

På våren 2019 färdigställdes vid Östra Finlands universitet en undersökning om effekterna av det arbete som rådet för bedömning av lagstiftningen har gjort. Rådet har som mål att få sin verksamhet bedömd av en extern aktör under varje verksamhetsperiod.

5 Iakttagelser och åtgärder för utveckling av beredningen

Rådet för bedömning av lagstiftningen har i bedömningarna av regeringens propositioner i regel fäst vikt vid framför allt **bristfälliga presentationer av ekonomiska och samhällslika konsekvenser**. Därtill har det förekommit brister i bedömningen av konsekvenserna för de grundläggande fri- och rättigheterna. De grundläggande och mänskliga rättigheterna bedöms ofta enbart på lagstiftningsnivå och det förklaras inte hur de grundläggande rättigheterna tillgodoses i samhället eller hur reformerna påverkar människornas och företagens vardag. Rådet har också lyft fram brister i konsekvensbedömningar av EU-lagberedningsprojekt. Konsekvensbedömningarna och den kompetens dessa kräver borde vidareutvecklas vid ministerierna.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har redan flera år i sina årsöversikter lyft fram de **knappa resurserna för konsekvensbedömningsarbetet**. Lagberedningens andel av statsrådets hela arbetsinsats uppgår för tillfället till cirka 15 procent. Enligt rådets uppfattning är det fortfarande aktuellt att stärka lagberedningsresurserna vid ministerierna, framför allt den ekonomiska och samhällsvetenskapliga kompetensen.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har lyft fram brister i anknytning till **planeringen, ledningen, stödet och uppföljningen** av statsrådets lagberedningsverksamhet samt verksamhetens **förutsebarhet**.⁹ Rådet anser det vara viktigt att lagstiftningsprojektens planmässighet förbättras. Tidtabellen för lagstiftningsprojekten är ofta alltför stram, vilket innebär att det inte nödvändigtvis finns tillräckligt med tid för grundberedning och konsekvensbedömning. Likaså reserveras det inte alltid tillräckligt med tid i projektets slutskede för en genomgång av rådet för bedömning av lagstiftningen, laggranskning, översättning eller eventuella korrigeringar. Både statsrådets och riksdagens berednings- och

⁹ Enligt beredningsgruppen för utveckling av statsrådets lagberedning (Statsrådets kanslis publikationer 2019:17) har det inte funnits en övergripande helhetsuppfattning i realtid om lagberedningsprojekten på statsrådsnivå.

beslutsmaskinerier överbelastas då många projekt lämnas in samtidigt. Det sker också ganska ofta avsevärda förändringar i tidtabellerna under beredningen.

Rådet har också fäst vikt vid **lagstiftningens volym och splittrade karaktär**. Rådet har i sitt arbete observerat att det i Finland utfärdas rätt många författningar om relativt begränsade teman. Samtidigt ger eventuella stora reformer, som återspeglar sig i flera ministeriers arbete, upphov till en kraftigt splittrad lagstiftning. Ofta bereder flera ministerier författningar som anknyter till samma lagstiftningshelhet, och slutligen ska det fattas beslut om dessa vid olika tidpunkter. Rådet anser att reformer som anknyter till samma laghelhet bör, i den mån det är möjligt, samlas tydligare under en enda proposition. Även lagstiftningens totala volym och dess nödvändighet bör granskas.

Under åren 2019–2020 genomförs ett forskningsprojekt (VNTEAS) om **efterhandskontroll av lagstiftningen**, och efter detta ska ett system för efterhandskontroll byggas upp i Finland. Rådet för bedömning av lagstiftningen förhåller sig positivt till detta utvecklingsarbete.

Rådet fäster vikt vid att många viktiga lagprojekt bereds som budgetlagar, vilket innebär att de ska behandlas inom en rätt stram tidtabell. Med några års erfarenhet kan rådet konstatera att **det är svårt för rådet att anpassa sitt eget bedömningsarbete efter den strama tidtabell som gäller för budgetlagar**.

6 Vad händer härnäst?

År 2020 kan rådet för bedömning av lagstiftningen fokusera helt och hållet på att **bedöma konsekvenserna av och kvaliteten på utkasterna till regeringens propositioner**, i och med att regeringens lagstiftningsarbete har kommit igång på allvar och rådets ordförandeskap i RegWatchEurope-nätverket har upphört.

Rådet inleder ett **projekt för bedömning av EU-baserade lagstiftningsprojekt** år 2020. Rådet väljer ur kommissionens program ut 8–10 EU-baserade lagstiftningsprojekt för bedömning. Rådet bedömer skrivelser som gäller dessa projekt och som lämnats till riksdagen (främst U-skrivelser). Rådet ger sitt utlåtande efter att U-skrivelsen redan har lämnats till riksdagen. Det är så gott som omöjligt för rådet att hinna ge utlåtandet innan U-skrivelsen lämnats till riksdagen.

Syftet med bedömningen är att rådets observationer om kompletterande U-skrivelser och/eller regeringens propositioner ska kunna tas i beaktande i den fortsatta beredningen. Alla ministerier samt företrädare för avdelningen för EU-ärenden vid statsrådets kansli, EU-representationen och justitiekanslersämbetet bjuds in att delta i EU-projektet. Vidare informeras ledamöterna i Europaparlamentet, stora utskottets ordförande och utskottsråden om projektet.

Rådet för bedömning av lagstiftningen, framför allt rådets ordförande och sekretariat, **deltar i internationellt samarbete** bl.a. via nätverket RegWatchEurope, nätverket Better Regulation, EU och OECD.

Rådet för bedömning av lagstiftningen utvärderar sina egna arbetsprocesser och strävar efter att utveckla dem. I detta sammanhang sammanställs en processbeskrivning av rådets och dess sekretariats verksamhet, och därtill begrundas rådets standarduttalanden och strukturen i rådets utlåtanden.

Rådet för bedömning av lagstiftningen kommer att få en starkare roll i enlighet med regeringsprogrammet. Det blir således aktuellt att se över rådets ställning och överväga hur dess verksamhet kan utvecklas och utvidgas. Det finns skäl att stärka rådets resurser. Detta

gör det möjligt att säkerställa en mångsidig kompetens i rådets sekretariat. Det är viktigt att det finns ekonomisk, samhällsvetenskaplig och juridisk kompetens inom sekretariatet. I arbetet med att stärka rådets roll bör åtminstone följande frågor övervägas:

- Vilken är den rätta regleringsnivån? Borde rådet för bedömning av lagstiftningen regleras i lag?
- Vilket är rådets optimala organisatoriska läge?
- Ska även internationellt samarbete ingå i rådets uppgifter?
- Ska det finnas en separat budget för rådet?
- Ska rådet ha rätt att hejda sådana lagförslag som inte uppfyller kriterierna för god lagberedning och konsekvensbedömning?
- Ska rådets roll i utvärderingen av systemet för efterhandskontroll stärkas?
- Hur ska rådets medlemmar och ordförande väljas?
- Vilken tjänstemannarättslig ställning har de tjänstemän som arbetar i rådet i förhållande till rådet och den plats där tjänsten finns?
- Vilket är det mest ändamålsenliga skedet för rådet att ge sitt utlåtande?

Rådet förväntar sig att beredningen av arbetet med att stärka rådets roll ska inledas vid statsrådets kansli år 2020.

Bilaga

Möten och andra aktiviteter som rådet för bedömning av lagstiftningen, dess ordförande och sekretariatet har deltagit i samt föredrag som dessa har hållit

Ort	Datum	Evenemang/organ	Roll/syfte	Deltagare
Helsingfors	18.1.2019	Möte med riksdagens vice talman Tuula Haatainen (riksdagen)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	23.1.2019	Möte med miljöministeriets tjänstemannaledning	Diskussion	Kostiainen Rantala Virolainen
Helsingfors	6.2.2019	Presentation av rådets verksamhet under en grundkurs i lagberedning (HAUS)	Föredrag	Virolainen
Helsingfors	7.2.2019	Möte med ordförande Mikkel Näkkäläjärvi (soc. dem. unga)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	19.2.2019	Möte med lagstiftningsrådet Jyrki Jauhiainen (JM)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	20.2.2019	Möte med chef för internationella ärenden Pekka Ristelä och sakkunnig Pia Björkbacka (SAK)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	6.3.2019	Möte med Erkki Rajaniemi, rådgivare för ledningen (FIVA)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	15.3.2019	Möte med tjänstemannaledningen vid jord- och skogsbruksministeriet	Diskussion	Kostiainen Rantala Virolainen
Berlin	19.3.2019	Seminarium om kvantifiering av fördelarna med det tyska Normenkontrollrat	Deltagande	Rantala Virolainen
Helsingfors	22.3.2019	Slutseminarium, verkställighetsgruppen för smidigare författningar (KM)	Deltagande	Kostiainen Virolainen
Helsingfors	25.3.2019	Möte med det tjeckiska bedömningsrådets ordförande Jirina Jilkova	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	26.3.2019	RegWatchEuropes sekretariatmöte	Ordförande Rantala och Virolainen	Rantala Virolainen
Helsingfors	26.3.2019	RegWatchEurope-workshop, bedömning av konsekvenser för små och medelstora företag	Deltagande	Rantala Virolainen
Helsingfors	27.3.2019	Möte med statssekreterare Vesa Vihriälä (SRK)	Diskussion	Kostiainen Rantala
Helsingfors	29.3.2019	Möte med tjänstemannaledningen vid arbets- och näringsministeriet	Diskussion	Kostiainen Rantala Virolainen
Helsingfors	2.4.2019	Möte med lagberedarna vid finansministeriet	Föredrag, Virolainen och Rantala	Rantala Virolainen
Joensuu	3.4.2019	Föreläsning vid Joensuu universitet	Föreläsning	Kostiainen
Helsingfors	4.4.2019	På begäran, anförande vid ett evenemang som ordnats av Finlands Juristförbund	Anförande, på begäran	Kostiainen

Ort	Datum	Evenemang/organ	Roll/syfte	Deltagare
Helsingfors	8.4.2019	Kanslichefsmöte	Föredrag	Kostiainen
Helsingfors	8.4.2019	Rådets verksamhet presenterades i samband med en kurs i lagberedning (organiserades av Joensuu universitet)	Föredrag	Virolainen
Helsingfors	11.4.2019	Möte med professor Ulla Liukkunen (HU)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	15.4.2019	Möte med direktör Tuire Santamäki-Vuori (THL)	Diskussion	Kostiainen
Paris	17–18.4	OECD:s Regulatory Committee-konferens	Deltagande	Kostiainen Rantala
Helsingfors	26.4.2019	Möte med minister Anne Berner (KM)	Diskussion	Kostiainen
Bryssel	29.4.2019	Europeiska kommissionens Better regulation-konferens	Deltagande	Kostiainen Virolainen
Helsingfors	9.5.2019	Bedömning av regelbördan vid lagberedning, kurs vid arbets- och näringsministeriet	Deltagande	Virolainen
Helsingfors	26.4.2019	Möte med professor Kalle Määttä	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	14.5.2019	Möte med ordförande Sirpa Rautio (Människorättscentret)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	17.5.2019	Presentation av konsekvensbedömningar under en fortsättningskurs i lagberedning (HAUS)	Föredrag	Virolainen
Helsingfors	20.5.2019	Aktualitetsöversikt om lagberedning, evenemang som ordnats av justitieministeriet	Deltagande	Rantala Virolainen
Helsingfors	22.5.2019	Möte med Nita Korhonen (OwalGroup)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	24.5.2019	Möte med tjänstemannaledningen vid inrikesministeriet	Diskussion	Kostiainen Rantala Virolainen
Helsingfors	5.6.2019	RegWatchEurope-workshop om bedömningsrådets utlåtanden	Ordförande och föredrag Rantala Virolainen	Kostiainen Rantala Virolainen
Helsingfors	3.6.2019	Möte med Grönlund (Lex Analytica)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	4.6.2019	Möte med Nita Korhonen (Itla)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	6.6.2019	RegWatchEuropes direktionsmöte	Ordförande Kostiainen	Kostiainen Rantala Virolainen
Helsingfors	12.6.2019	Presentation av rådets verksamhet på en temadag om lagberedning för högskolepraktikanter som ordnades av statsrådets kansli	Föredrag	Virolainen
Oslo	13–14.6.2019	OECD-konferens om utnyttjande av teknik vid lagberedning	Deltagande	Kostiainen Virolainen
Helsingfors	17.6.2019	Möte med europaparlamentariker Eero Heinäluoma	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	19.6.2019	Möte med tjänstemannaledningen vid kommunikationsministeriet	Diskussion	Kostiainen Virolainen
Helsingfors	25.6.2019	Möte med justitiekansler Tuomas Pöysti (JKÄ)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	27–28.6.2019	Seminarier Directors and Experts of Better Regulation, som ordnades av arbets- och näringsministeriet	Anförande, på begäran, Kostiainen Rantala	Kostiainen Rantala Virolainen
Helsingfors	8.7.2019	Möte med statsminister Antti Rinne	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	22.7.2019	Möte med europaminister Tytti Tuppurainen	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	1.8.2019	Möte med direktör Jaakko Kiander (Ilmarinen)	Diskussion	Kostiainen

Ort	Datum	Evenemang/organ	Roll/syfte	Deltagare
Helsingfors	8.8.2019	Möte med direktör Marja-Liisa Rajakangas (STTK)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	28.8.2019	Möte med europaparlamentariker Nils Torvalds	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	3.9.2019	Möte med Claes Nordberg, ordförande för det svenska rådet för bedömning av lagstiftningen	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	3.9.2019	RWE-workshop, ex post-bedömning	Ordförande Virolainen och föredrag Rantala	Ervasti Kostiainen Rantala Virolainen
Helsingfors	4.9.2019	RegWatchEuropes sekretariatmöte	Ordförande Virolainen	Ervasti Virolainen
Helsingfors	12.9.2019	Rådets verksamhet presenterades för inrikesministeriets utvidgade ledningsgrupp	Föredrag Ervasti och Virolainen	Ervasti Virolainen
Helsingfors	17.9.2019	Presentation av rådets verksamhet under en grundkurs i lagberedning (HAUS)	Föredrag	Virolainen
Bryssel	19.9.2019	Europeiska kommissionens Better regulation-konferens	Anförande, på begäran, Kostiainen	Ervasti Kostiainen Virolainen
Bryssel	20.9.2019	Kommissionens nämnd för lagstiftningskontroll Regulatory Scrutiny Boards scrutiniser's event	Föredrag Kostiainen	Ervasti Kostiainen Virolainen
Helsingfors	24.9.2019	Möte med ordförande Antti Palola (STTK)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	25.9.2019	Möte med vänsterförbundets ministergrupp	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	27.9.2019	Möte med europaparlamentariker Eero Heinäluoma	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	30.9.2019	Möte med Anna Hyvärinen (FM) om EU-projektens konsekvenser	Diskussion	Ervasti Virolainen
Helsingfors	30.9.2019	Möte med statssekreterare Raimo Luoma (VNK)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	3.10.2019	Möte med ordförande Mikkel Näkkäläjärvi (soc. dem. unga)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	10.10.2019	Rådets verksamhet presenterades för slovenska gäster vid statens revisionsverk	Föredrag Ervasti och Virolainen	Ervasti Virolainen
Helsingfors	11.10.2019	Möte med verksamhetsledare Oskari Nokso-Koivisto (Aalto-universitetet)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	15.10.2019	Möte med De grönas ministergrupp	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	15.10.2019–30.9.2023	Samarbetsgrupp för utveckling av lagberedningen	Sakkunnigmedlem	Ervasti
Helsingfors	16.10.2019	Möte med verkställande direktör Timo Kietäväinen (Keva)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	18.10.2019	Möte med justitieminister Anna-Maja Henriksson (JM)	Diskussion	Kostiainen
Helsingfors	21.10.2019	Deltagande i en intervju om VATT:s genomslag	Intervju	Virolainen
Helsingfors	22.10.2019	Diskussion om klimatkonsekvenser med sakkunniga vid miljöministeriet	Diskussion	Ervasti Virolainen
Berlin	22.10.2019	Det tyska Normenkontrollrats konferens om bättre lagstiftning	Deltagande	Kostiainen Liukko
Helsingfors	28.10.2019	Möte med europaparlamentariker Sirpa Pietikäinen	Diskussion	Kostiainen
Prag	31.10.2019	Financial Times Business Regulation Forum	Paneldeltagare	Linnainmaa

RÅDET FÖR BEDÖMNING AV LAGSTIFTNINGEN – ÅRSÖVERSIKT 2019

Ort	Datum	Evenemang/organ	Roll/syfte	Deltagare
Helsingfors	1.11.2019	Presentation av rådets verksamhet vid ett lagberedningsevenemang som ordnades av justitieministeriet	Föredrag Ervasti och Virolainen	Ervasti Virolainen
Paris	6–7.11.2019	OECD:s Regulatory Policy Committee-konferens	Anförande, på begäran, Kostiainen	Kostiainen Ervasti Virolainen
Helsingfors	21.11.2019	Rådets ordförande och sekretariat diskuterade med justitiekanslersämbetets ledning	Diskussion, föredrag Ervasti	Ervasti Kostiainen Linnainmaa Tala Virolainen
Helsingfors	27.11.2019	Möte med specialmedarbetare inom soc.dem-partiet	Diskussion	Kostiainen Ervasti Virolainen
Helsingfors	3.12.2019	RegWatchEurope-workshop om en in, en ut-principen och hållbar utveckling av lagstiftningen	Ordförande Virolainen, föredrag Ervasti och Virolainen	Ervasti Kostiainen Virolainen
Helsingfors	4.12.2019	RWE-direktionsmöte, 4.12.2019	Ordförande Kostiainen	Ervasti Kostiainen Virolainen
Helsingfors	5.12.2019	Presentation av rådets verksamhet för Mercedes Ortuno-Aarnio, företrädare för det spanska bedömningsrådet	Föredrag Virolainen	Kostiainen Virolainen
Helsingfors	5.12.2019	Möte med ekonom Antti Moisio (OECD)	Diskussion	Kostiainen
Berlin	5–6.12.2019	Better Regulation Networks seminarium "One in, One out in EU-level"	Deltagande	Ervasti
Helsingfors	17.12.2019	Diskussionsmöte med företrädare för UNICEF om bedömning av konsekvenser för barn	Diskussion, föredrag Ervasti	Kostiainen Ervasti Virolainen

SNELLMANGATAN 1, HELSINGFORS
PB 23, 00023 STATSRÅDET
tfn 0295 16001
info@vnk.fi
vnk.fi/sv

ISSN PDF 2490-1164
ISBN PDF 978-952-287-937-0